Taipalsaaren kunta

Talousarvio 2020

Taloussuunnitelma 2021 - 2022

Kunnanhallitus	26.11.2019 § 227
Kunnanvaltuusto	18.12.2019 § 65

SISÄLLYSLUETTELO

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT ... 4
1.1 Taloussuunnittelun perusteet ... 4
1.2 Suunnittelun taloudelliset perusteet ... 4
1.2.1 Yleinen taloudellinen tilanne ... 4
1.2.2 Taipalsaaren kuntatalouden perusteet ... 5
1.2.3 Verotulot ... 6
1.2.4 Valtionosuudet ... 7
1.3 Kuntastrategia ja muut suunnitteluperusteet ... 8
1.3.1 Väestön rakenne ja väestömäärän kehitys ... 9
1.3.2 Työpaikat ... 11
1.4 Riskianalyysi ... 11
2. TALOUSARVION SITOVUUS JA SEURANTA ... 12
2.1 Talousarvion sitovuus ja tilivelvolliset ... 12
2.2 Talousarvion seuranta ... 14
3. KÄYTTÖTALOUSOSA ... 15
3.1 Ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen jakautuminen meno- ja tulolajeittain ... 15
3.2 Talousarvion sisäiset erät ... 16
3.3 Talousarvio ja -suunnitelma / Tuloslaskelma 2017–2021 ... 17
3.4. Tehtäväalueiden tuloarviot, määrärahat ja tavoitteet ... 18
100 Vaalit ... 18
200 Tarkastus ja arviointi ... 18
30 Konsernihallinto ... 18
300 Hallintopalvelut ... 18
320 Kehittämispalvelut ... 21
330 Sosiaali- ja terveyspalvelut ... 22
40 Sivistyspalvelut ... 24
400 Sivistyspalveluiden hallinto ... 24
470 Perusopetus ... 25
480 Varhaiskasvatus ... 26
490 Kulttuuri ja vapaa-aika ... 27
50 Tekniset palvelut ... 29
500 Teknisten palveluiden hallinto ... 29
510 Kaavoitus ... 30
570 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut ... 31
575 Liikenneväylät ... 32

580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet ... 32
590 Vesihuoltolaitos ... 33
4. TULOSLASKELMAOSA ... 35
4.1 Tuloslaskelmaosan tuloarviot ja määrärahat ... 35
5. RAHOITUSOSA ... 36
5.1 Rahoituslaskelma ... 36
6. HENKILÖSTÖOSA ... 37
6.1 Henkilöstön lukumäärä ... 37
6.2 Henkilöstökulut ... 38
7. INVESTOINTIOSA ... 38
7.1 Investointiohjelma 2020 ja investointisuunnitelma 2021–2022 ... 39
8. KONSERNIOSA ... 39
8.1 Tytäryhtiöiden tavoitteet vuodelle 2020 ... 40

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1 Taloussuunnittelun perusteet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

1.2 Suunnittelun taloudelliset perusteet

1.2.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talouden kasvu on hidastunut vuonna 2019 noin 1,5 prosentin tasolle. Vuoden 2020 ennusteiden vaihteluväli on 0,5-1,0 prosenttia. Tämän arvioidaan olevan se potentiaalinen keskipitkän aikavälin kasvuvauhti Suomessa lähivuosina. VM:n ennusteen mukaan BKT kasvaa 1,0 prosenttia vuonna 2020 ja 0,9 prosenttia vuonna 2021.

Valtionvarainministeriön ennusteen mukaan talouskasvu jatkuu, mutta sitä pitää yllä lähinnä kotimainen kysyntä. Epävarma ulkoinen ympäristö hidastaa kasvua. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu vuonna 2020. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ansiotason nousun ja korkean työllisyyden tukemana. Tosin yksityisen kulutuksen kasvun ennakoidaan hidastuvan kotitalouksien säästämisasteen noustessa.

Maailmantalouden ennakoidaan hidastuvan, mutta elpyvän euroalueen ja monien kehittyvien talouksien vetämänä vuoden 2020 aikana.

Kotimaan osalta talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu heikentävät työllisyyden kasvua. VM:n ennusteen mukaan työllisyysaste nousee kuitenkin 73 prosenttiin vuonna 2020 ja vuonna 2021 73,4 prosenttiin. Työttömyysaste laskee 6,2 prosenttiin vuonna 2021.

Vuonna 2020 ansiotason nousu ylläpitää palkkasumman kasvua työllisyyden kasvun hidastumisesta huolimatta. Palkkasumman ja kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu jatkuu vahvana. Ansiotason kasvua kiihdyttää tilapäisesti julkisen sektorin lomarahojen palautuminen vuonna 2020. Inflaation kiihtyminen hidastaa reaalisten käytettävissä olevien tulojen kasvua. Käytettävissä olevien tulojen kasvua taas tukee ansiotulojen nousun lisäksi eläketulojen yli kolmen prosentin kasvu.

Kansainvälisen suhdannetilanteen heikentyminen näkyy viiveellä investoinneissa. Teollisuuden tuotannolliset investoinnit ovat vielä hyvällä tasolla, mutta mm. suhdanneherkät rakennusinvestoinnit ovat lähinnä teollisuusrakennusinvestointien ja palvelurakennusinvestointien varassa. Kokonaisuudessaan yksityistyen investointien ennustetaan alittavan ennustekauden lopussa (v. 2021) vuoden 2018 tason.

Lähde: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, syksy 2019

1.2.2 Taipalsaaren kuntatalouden perusteet

Taipalsaaren kunnanvaltuusto hyväksyi 20.9.2017 § 69 kuntastrategian vuosille 2017- 2021. Kuntastrategian visiossa on kuvattu tahtotila pysyä taloudellisesti itsenäisenä ja haluttuna asuin- ja vapaa-ajanpaikkakuntana. Taloudelliseen itsenäisyyteen sisällytetyt toimenpiteet ajanjaksolla 2017 - 2021 ovat:

- tasapainoinen talous ja talousjohtaminen
- pitkäjänteinen investointien suunnittelu
- henkilöstövoimavarajohtaminen.

Kuntastrategiaa työstäessään kunnanhallitus valitsi keskuudestaan taloustyöryhmän jatkamaan kuntastrategiassa mainittujen toimenpiteiden edellyttämien linjausten valmistelua. Tämä taloustyöryhmä teki tasapainotusesityksensä maaliskuussa 2019. Tasapainotuksen lähtötilanne muuttui kuitenkin radikaalisti kun selvisi, ettei Eksoten maksuosuudet olleetkaan ennakoidun suuruisia, vaan ns. clearauslasku jäi n. 1,8 miljoonaa euroa ennakoitua pienemmäksi. Tasapainottamisen tarvetta edelleenkin kuitenkin on, joten valtuusto teki päätöksen taloustyöryhmän esityksen pohjalta 15.5.2019 (15 §). Päätöksessä linjattiin sivistyspalveluiden palvelurakennetta ja päätettiin, että tasapainotustoimia jatketaan ja ne valmistellaan vuoden 2020 talousarvion ja –suunnitelman yhteydessä. Talousarvioesitykseen sisältyykin yhteensä 1 024 500 euron tasapainotustoimet vuosille 2020 - 2022. Tästä 587 000 euroa kohdentuu vuodelle 2020. Tästä erästä 150 000 euroa on tulojen lisäyksiä ja 437 000 säästötoimenpiteitä. Nämä toimenpiteet ovat sisällytetty hallintokuntien talousarvioesityksiin. Talouden tasapainotustoimet käsiteltiin yt-neuvotteluissa. 18.11.2019 hyväksytyn yt-neuvottelutuloksen mukaan säästötoimista 251 000 euroa kohdentuu henkilöstömenojen vähennyksiin ja 186 000 euroa muuhun toimintaan.

Kunnan vuoden 2020 talousarvion käyttötalousmenojen loppusumma on 29.007.855 euroa. Siinä on vähennystä vuoden 2019 muutettuun talousarvion verrattuna 2,00 % eli 597.605 euroa. Käyttötaloustuloja on arvioitu kertyvän 4.251.051 euroa, joka on 10,1 % vuoden 2019 talousarviota enemmän. Tulojen lisäystä selittää mm. arviot tonttien myynnin lisäyksestä, yksittäiset tuloutuvat kaupat ja toimitilavuokrien lisäys Taipoliksessa.

Eksoten maksuihin on varauduttu eri vuosina seuraavasti:

TP 2018	TA 2019	TA 2020
15 608 762 *)	15 505 000 **)	15 200 000 ***)

*) sis. vuosien 2016-20018 clearaus ja alijäämäosuus
**) arvioitu maksuosuus 14.755 mil. euroa ja clearaus-varaus 750 t€
***) arvioitu maksuosuus 14.649 milj. euroa ja clearaus-varaus 554 t€

Verorahoitus (verot ja valtionosuudet yhteensä) on 27,6 miljoonaa euroa ja siinä on kasvua 3,5 % vuoden 2019 muutettuun talousarvioon verrattuna.

Palkkoja talousarvioon sisältyy 5.616.489 euroa, joka on 142 103 euroa (2,5 %) talousarvion 2019 palkkasummaa pienempi.

1.2.3 Verotulot

Kunnan verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta. Talousarvio 2020 on laadittu käyttäen kunnanvaltuuston 14.11.2018 hyväksymiä tulovero- sekä kiinteistöveroprosentteja.

Vuodelle 2020 päätetty tuloveroprosentti on 21,00 %. Tuloveroprosentin kehitys on vuosina 2009 - 2020 ollut seuraava:

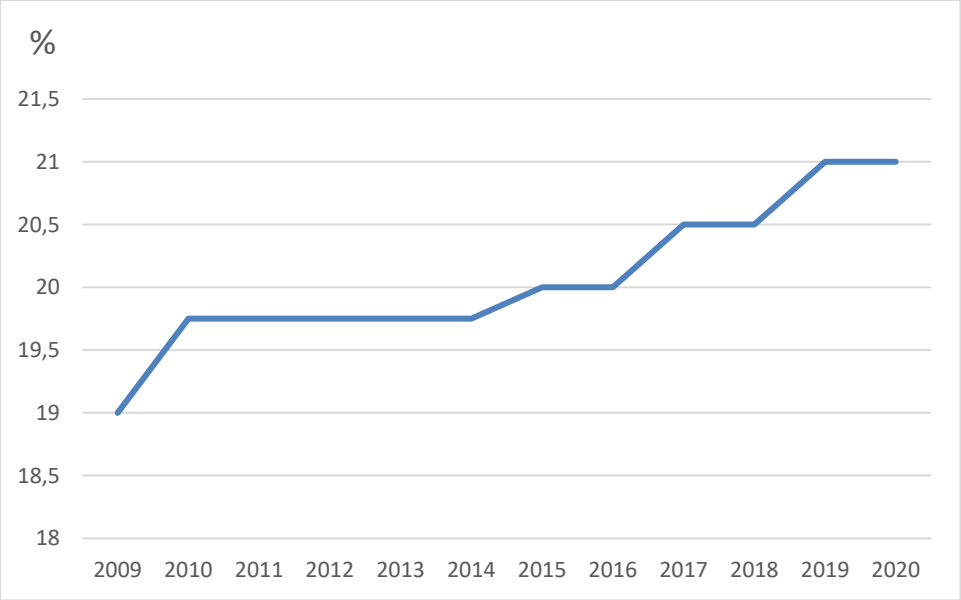

Keskimääräinen tuloveroprosentti koko maassa vuonna 2020 on 19,97 prosenttia ja Etelä-Karjalassa 20,75 prosenttia. Verohallinnon verotulojen ennustekehikon mukaan vuoden 2020 efektiivinen kunnallisveroaste Taipalsaarella on 15,31 %.

Kiinteistöveroprosentit vuonna 2020 (suluissa vuoden 2018 prosentit) ovat Taipalsaaren kunnassa seuraavat:

- vakituinen asuinrakennus 0,55 % (0,55 %)
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,30 % (1,30 %)

- rakentamaton rakennuspaikka, 3,50 % (3,50 %) ja
- yleinen kiinteistöveroprosentti/rakennukset/maapohja 1,40 % (1,40 %)
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00 % (0,00 %).

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2017	2018	2019**	2020**	2021**	2022**
Verolaji						
Kunnallisvero	16 690	16 440	17 092	18 163	18 500	19 004
Muutos %	*0,8*	*-1,5*	*4,0*	*6,3*	*1,9*	*2,7*
Yhteisövero	846	865	877	918	964	996
Muutos %	*21,8*	*2,3*	*1,4*	*4,7*	*5,0*	*3,3*
Kiinteistövero	1 698	1 702	2 062	2 062	2 062	2 062
Muutos %	*-1,7*	*0,3*	*21,1*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	**19 234**	**19 008**	**20 031**	**21 144**	**21 526**	**22 063**
Muutos %	*1,3*	*-1,2*	*5,4*	*5,6*	*1,8*	*2,5*
Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu						
Kuluttajahintaindeksi, 2000=100	120,5	121,6	122,7	124,1	125,8	127,5
Kuluttajahintaindeksin muutos	*0,6*	*0,9*	*0,9*	*1,1*	*1,4*	*1,4*
Peruspalvelujen hintaindeksi	129,0	130,4	132,7	135,4	138,0	140,5
Peruspalv. hintaindeksin muutos	*-0,8*	*1,1*	*1,8*	*2,0*	*1,9*	*1,8*

Kuva: Kuntaliton verotuloennuste vuosille 2019 - 2022.

1.2.4 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella veroasteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus myönnetään sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjastotoiminnan, yleisen kulttuuritoimen ja asukasperustaisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen järjestämiseen.

Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä ja verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus ovat osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät yleinen osa, erityisen harvan asutuksen ym. lisäosat, järjestelmämuutoksen tasaus ja valtionosuudessa huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset, mm. veromenetysten kompensaatio. Veromenetysten kompensaatio on vuoden 2020 valtionosuuslaskelmassa eriytetty omalle momentilleen peruspalvelujen valtionosuudesta.

Yksittäisen kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta perusteesta/kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri (€/asukas) kaikissa kunnissa. Peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy verotuloihin perustuva tasaus, joka joko lisätään tai vähennetään valtionosuudesta.

Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisesta käytöstä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen verotulotasausta on 5.612.107 euroa. Taipalsaaren kunnan verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta sisältyy talousarvioon 799.832 euroa. Yhteensä peruspalvelujen valtionosuus talousarviossa vuonna 2020 on 4.723.369 euroa ja veromenetysten kompensaatiot 1.878.051 euroa.

Valtionosuudesta vähennetään tai siihen lisätään opetus- ja kulttuuritoimen oppilas-, asukas- ja tuntiperusteiset valtionosuudet, jotka kunnissa, joissa ei esimerkiksi ole omaa lukiota, ovat yleensä miinusmerkkisiä. Talousarvioon sisältyy opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta -888 738 euroa.

Yhteensä valtionosuuksia talousarvioon 2020 on arvioitu kertyvän 6.601.420 euroa. Valtionosuuksien määrä kasvaa vuodesta 2019 noin 807 143 euroa.

1.3 Kuntastrategia ja muut suunnitteluperusteet

Taipalsaaren kunnassa tehtiin kuntastrategian päivitys alkusyksyn 2017 aikana ja samalla selkeytettiin toiminnan painopisteitä ajan tasalle. Vision mukaan Taipalsaari on vuonna 2025 Etelä-Karjalan kaunein, saaristostaan tunnettu kunta, joka on taloudellisesti itsenäinen ja haluttu asuin- ja vapaa-ajan paikkakunta. Painopisteinä ovat elinvoima, yhteisöllisyys ja taloudellinen itsenäisyys.

Elinvoima tarkoittaa sitä, että Taipalsaari tarjoaa ihmisille ja yrityksille kasvuympäristön, joka on viihtyisä, turvallinen ja palveluiltaan kattava. Itsenäinen Taipalsaari voi luoda edellytyksiä yhteisöjen menestymiselle. Tähän liittyy oleellisesti kunnan tasapainoinen talous ja pitkäjänteinen investointien suunnittelu.

Yhteisöllisyyteen kuuluu oleellisesti se, että kunnassa ihmiset ja luonto kohtaavat; osallistutaan yhdessä toimintojen sekä palveluiden kehittämiseen. Toimintaedellytyksiä toiminnalle luodaan kohtaamispaikoilla ja tapahtumilla.

Talouden merkittävät haasteet painottavat talousarvion lähestymiskulmaa siten, että strategian linjauksia toteutetaan vahvasti talous ja investoinnit edellä. Kunnan talouden vakaus on turvattava pitkäjänteisellä työllä ja edettävä päättäväisesti ympäristön haasteet huomioiden.

Kunnanhallitus kävi seminaaripäivässä 28.8.2018 läpi kuntastrategian painopistealueita. Kunnanhallituksen näkemyksen mukaan strategia on pääpiirteineen edelleen täysin ajanmukainen ja noudatettava strategia, eikä siihen painopistealueiden osalta ole tarvetta suurempiin muutoksiin. Vuoden 2020 aikana on vietävä eteenpäin kuntastrategian toimeenpano-ohjelman kautta. Erityisesti strategian onnistumisen mittarit tulee täsmentää. Talouden osalta mittareina on käytetty kuntalain arviointimenettelyn mukaisia tunnuslukuja.

1.3.1 Väestön rakenne ja väestömäärän kehitys

Kunnan väkiluku on laskenut vuodenvaihteesta 2018 syyskuun loppuun 2019 mennessä 31 henkilöllä. Väestömäärä 30.9.2019 oli 4684 henkilöä.

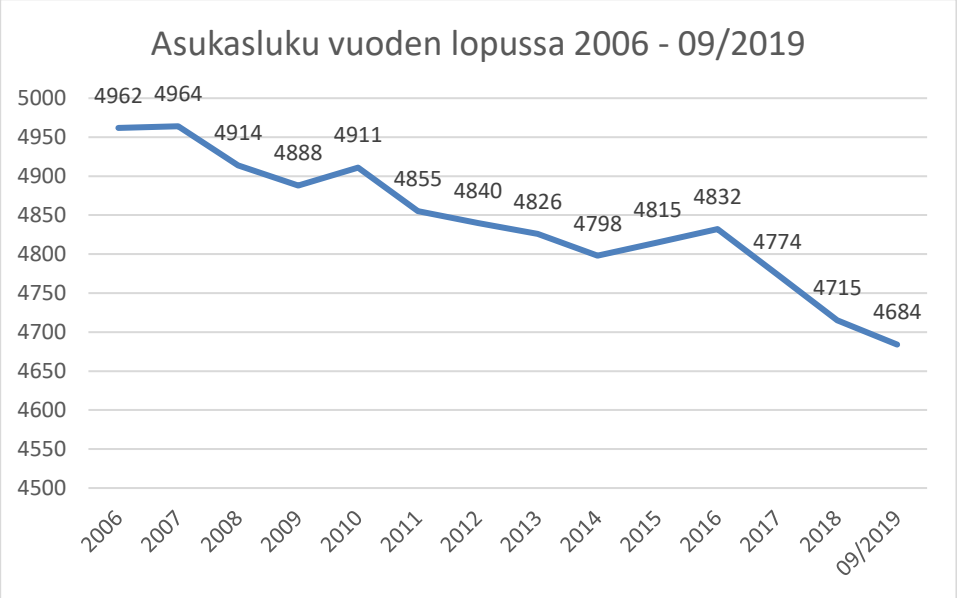

Kuva: Taipalsaaren asukasluvun kehitys vuosina 2006 – 09/2019

Kunnan väestörakenne ikäluokittain 31.12. vuosina 2015 - 2018

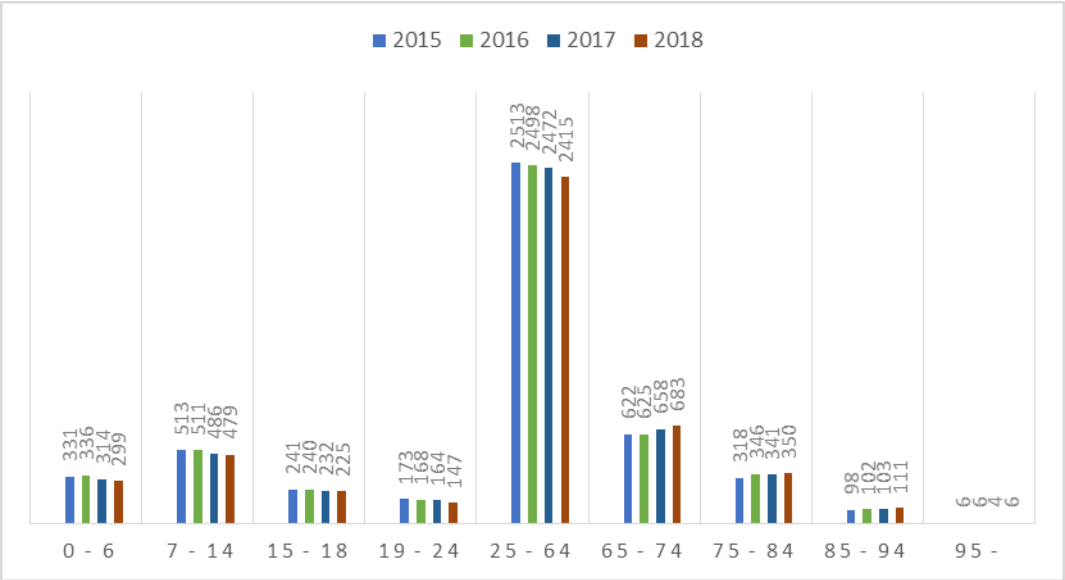

Muutos eri ikäryhmissä vuodesta 2015 -> 2018

0-6	-32
7-14	-34
15-18	-128
19-24	-26
25-64	-98
65-74	61
75-84	32
85-94	13
95-	0

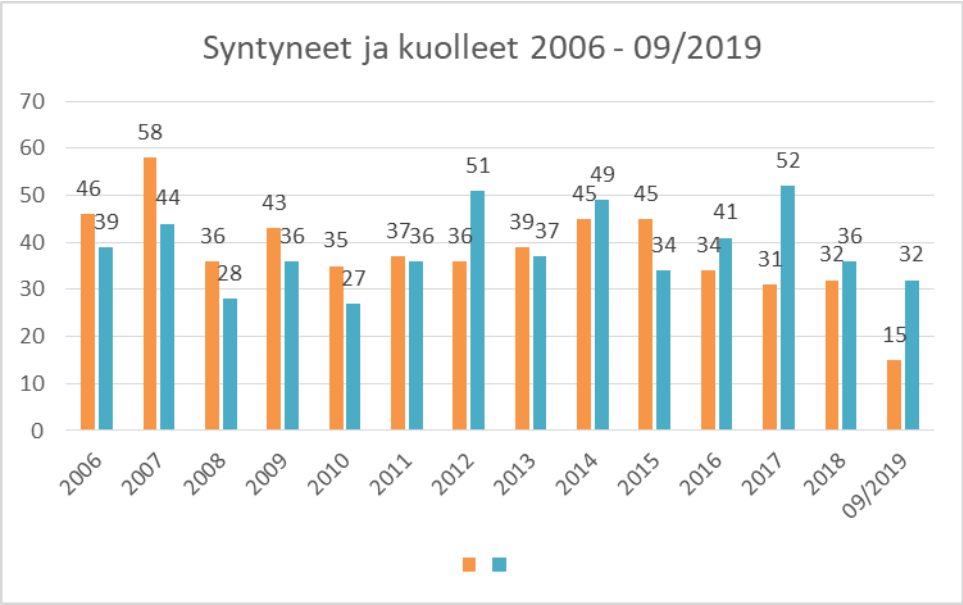

Kuva: Taipalsaaren kunnan syntyneiden ja kuolleiden määrän vaihtelu vuosina 2006 - 09/2019

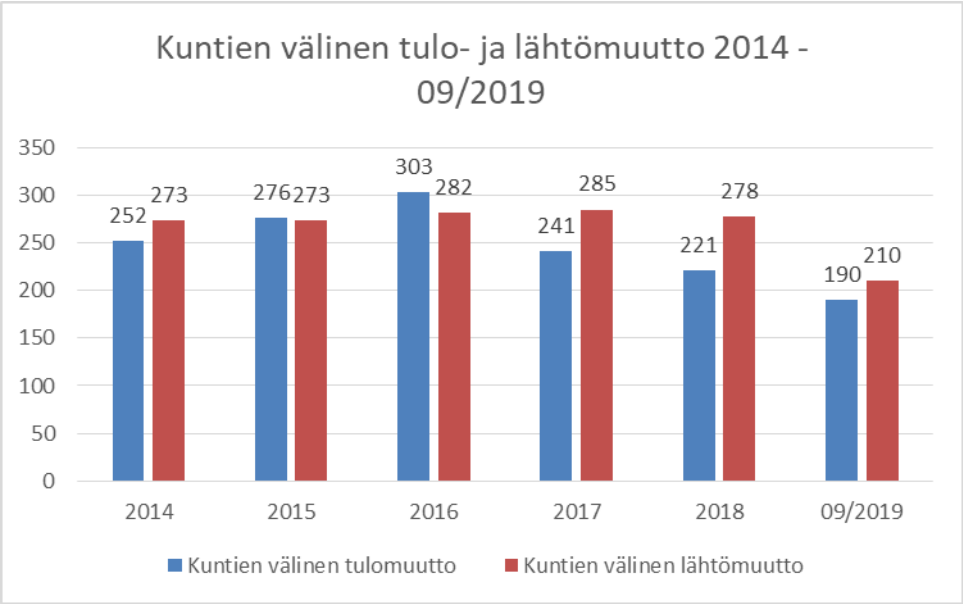

1.3.2 Työpaikat

Työpaikat	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Yksityinen sektori	332	378	396	337	313	311	305	274
Valtio	11	0	0	1	2	0	1	0
Kunta	393	473	417	390	333	263	260	256
Valtioenemmistöinen Oy	2	1	1	1	1	1	1	0
Yrittäjät	260	271	283	256	252	249	240	243
Tuntematon	2	4	1	2	1	3	1	2
Alueella työssäkäyvät yhteensä	1 000	1 127	1 098	987	902	827	808	779

1.4 Riskianalyysi

Taipalsaaren kunnan riskianalyysi

Taipalsaaren kunnan riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakoinnilla. Riskienhallinta pohjautuu kunnanvaltuuston 11.6.2014 § 20 päättämään Taipalsaaren kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin sekä kunnanhallituksen 10.5.2016 § 101 päättämään sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen. Toimialat ovat tehneet riskianalyysien päivityksiä ennen talousarviovalmistelua ja analyyseistä kerättyjä havaintoja on huomioitu osana vuoden 2019 talousarviota.

Riskianalyyseistä merkittävimmiksi riskeiksi nousseet riskit on jaoteltu neljään luokkaan seuraavasti:

Strategiset riskit

- Uusi kuntastrategia on hyväksytty valtuustossa vuosille 2017 - 2021. Strategian jalkauttaminen toiminnassa on ensiarvoisen tärkeää. Toisaalta nyt tilanteen ollessa talouden vakavien haasteiden äärellä se mikä se on, on keskityttävä talouden oikaisuun ja välittömästi sen jälkeen muiden painopisteiden (elinvoima, yhteisöllisyys) mukaan ottamiseen kehittämisessä.
- Sote-uudistuksen lainsäädäntö ja rahoitus voivat muuttaa kunnan toimintaympäristön täysin toisenlaiseksi. Tämä saattaa olla hyvä tai huono muutos kuntalaisen kannalta.
- Toimintaympäristön lisääntyvä taantuma ja vaikutukset elinkeinorakenteeseen. Tähän voidaan yrittää vaikuttaa toimimalla ennakoivasti yhteistyössä yritysten kanssa.
- Maakunnan väkimäärän aleneminen aiheuttaa lisää paineita kunnan vähenevään tulorahoitukseen ja lisääntyviin menoihin.

Taloudelliset riskit

- Valtionosuuksien leikkaukset ja ansiotulojen heikko kehitys. Uhkana tulorahoituksen riittämättömyys ja velkaantuminen.
- Hallitsematon kustannuskehitys sekä puutteellinen menojen hallinta
- Korkojen nousu tulevaisuudessa. Nykyinen korkotaso on maltillinen. Kunnan talouden tasapainottamisen osana velkamäärää on saatava alennettua maltillisemmalle tasolle.
- Erilaiset sopimusriskit edellyttävät sopimushallintaa, sopimusehtojen tarkentamista ja vakuuttamista.

Toiminnalliset riskit

- Tulevaisuuden palvelumallit
- Konserniyhtiöt ja niiden toimintaedellytykset
- Kunnan sisäisiä toiminnallisia riskejä ovat mm. henkilöstöriskit (esim. toimiminen yhden henkilön varassa), prosessien toimivuus, ICT-järjestelmien toimivuus
- Työhyvinvointi
- Resurssit

Vahinkoriskit

- Omaisuuden hoito ja ylläpito, korvausinvestoinnit
- Infran rakenteet, ympäristövahingot
- Luonnonilmiöt
- Vakuuttamisella pyritään poistamaan juuri omaisuuteen liittyviä riskejä. Kaikkien vahinkojen seurauksia ei kuitenkaan voi vakuuttamisella poistaa.

2. TALOUSARVION SITOVUUS JA SEURANTA

2.1 Talousarvion sitovuus ja tilivelvolliset

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät tehtävien ja toiminnan tavoitteiden määrärahat ja tuloarviot.

Toiminnalliset tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja talouden-hoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Mikäli tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteista tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitovia eriä tehtäväaluekohtaiset sisäiset + ulkoiset toimintakulut määrärahoina ja vastaavasti ulkoiset + sisäiset toimintatuotot tuloarviona (bruttoperiaate). Valtuustoon nähden sitovia ovat käyttötalouden yhteydessä mainitut toiminnalliset tavoitteet.

Toimielimet hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalousosissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:
verotulot (kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta, kiinteistövero)
valtionosuudet
rahoitustulot ja -menot

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot, hankkeisiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot, sekä niiden jaksottuminen tulevalle talousarviovuodelle 2020 sekä suunnitteluvuosille 2021–2022. Investointien aktivointiraja on 10.000 euroa.

Investointiosan sitovuustaso määräytyy toimialakohtaisesti hankkeittain. Valtuustoon nähden sitovana eränä huomioidaan yksittäisen hankkeen tulo- ja menoarviot bruttoperiaatteen mukaisesti.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Rahoitusosan sitovia eriä ovat:
- antolainauksen muutokset
- lainakannan muutokset
- oman pääoman muutokset

Henkilöstöosa

Henkilöstöosassa esitetään kunnan ennakoitu henkilöstömäärän kehitys ja henkilöstökulujen kehitys. Esitetty tieto ei ole sitova, vaan se on esitetty perustelutietona.

Konserniosa

Konserniosassa asetetut tavoitteet sitovat kunnan konsernijohtoa ja kunnan edustajia eri yhteisöissä.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat seuraavat tehtäväalueiden toiminnasta ja taloudesta vastaavat toimielimet ja viranhaltijat:

Toimielin	Tehtäväalue	Toiminnasta ja taloudesta vastaava viranhaltija
Keskusvaalilautakunta	Vaalit	ei nimetty, toimielin vastaa
Tarkastuslautakunta	Tarkastus ja arviointi	ei nimetty, toimielin vastaa
Kunnanhallitus	Hallintopalvelut	Hallintojohtaja
	Kehittämispalvelut	Kunnanjohtaja
	Sosiaali- ja terveyspalvelut	Kunnanjohtaja
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallinto	Sivistysjohtaja
	Perusopetus	Sivistysjohtaja
	Varhaiskasvatus	Sivistysjohtaja
	Kulttuuri ja vapaa-aika	Sivistysjohtaja
Tekninen lautakunta	Teknisten palveluiden hallinto	Tekninen johtaja
	Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut	Tekninen johtaja
	Liikenneväylät	Tekninen johtaja
	Kaavoitus	Tekninen johtaja
	Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet	Tekninen johtaja
	Kunnallistekniikka/vesihuoltolaitos	Tekninen johtaja

2.2 Talousarvion seuranta

Talousarvion toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden seuranta suoritetaan seuraavasti:

Arvio taloudellisten tavoitteiden toteutumasta tehtäväaluetasolla ja olennaisista toiminnan ja talouden poikkeamista talousarvioon verrattuna raportoidaan valtuustolle 1-6 kuukausilta.

Kunnanhallitukselle raportoidaan säännöllisesti:

Käyttötalousosan tehtäväaluekohtainen talouden toteutuminen, tuloslaskelman ja investointiosan talouden toteutuminen raportoidaan hallitukselle vähintään joka toinen kuukausi.

Konsernin tytäryhtiöiden talouden seuranta järjestetään samojen periaatteiden mukaan kuin kunnan talousarvion seuranta, ellei konserniohjeessa ole muuta määrätty. Raportointi hallitukselle ja valtuustolle suoritetaan puolivuosiraportin muodossa tilinpäätöksen lisäksi.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

3.1 Ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen jakautuminen meno- ja tulolajeittain

Ulkoisten toimintatuottojen 2020 jakautuminen

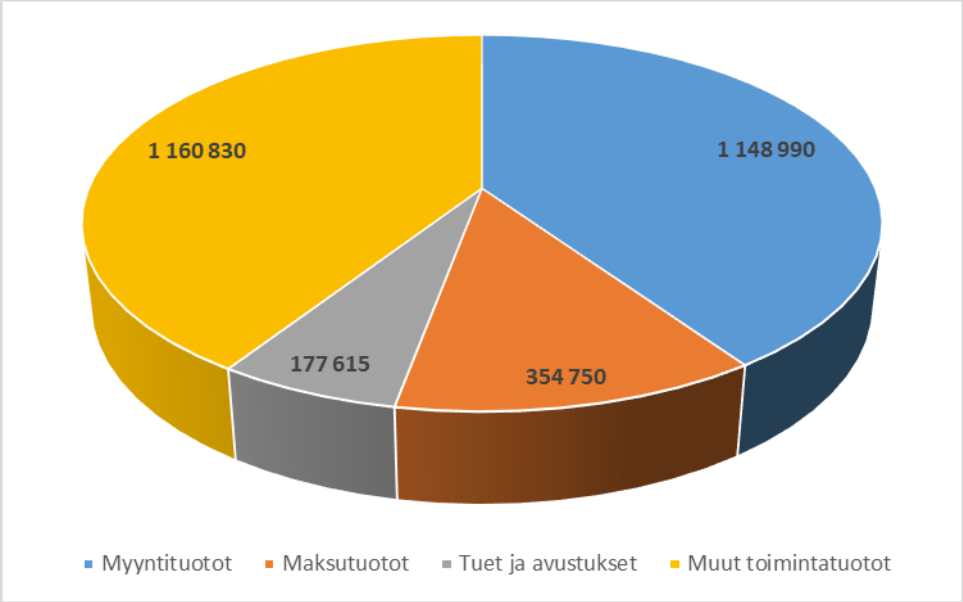

Kuvio: Ulkoiset toimintatuotot, TA2020

Ulkoisten toimintakulujen 2020 jakautuminen

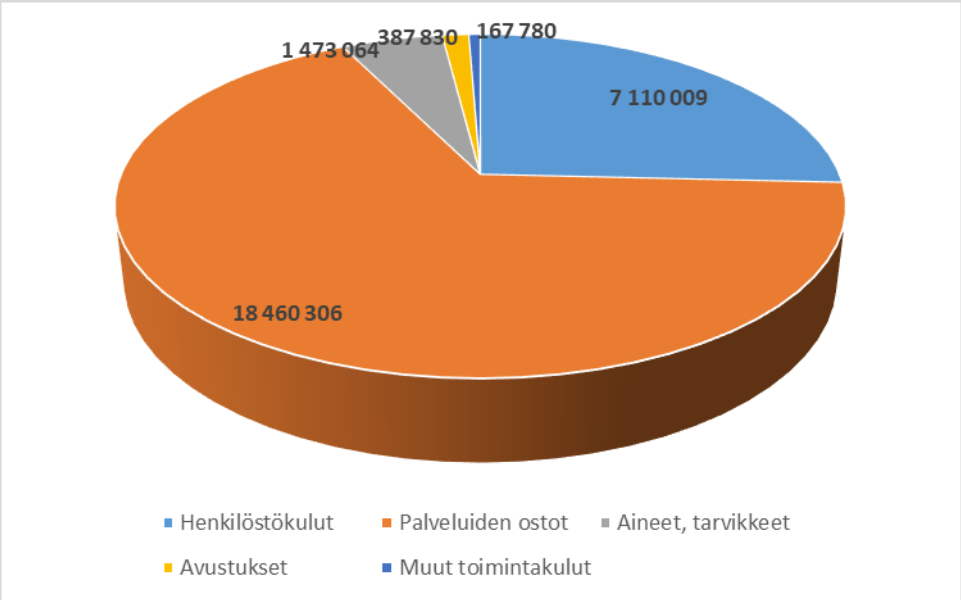

Kuvio: Ulkoiset toimintakulut, TA2020

Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut tehtäväalueittain

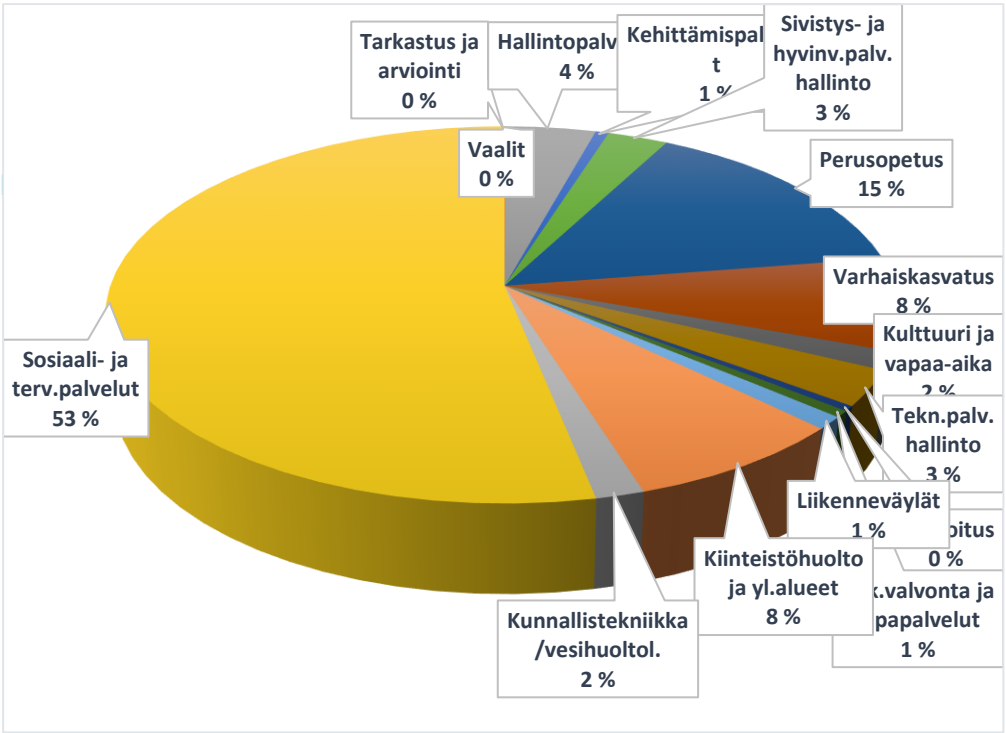

3.2 Talousarvion sisäiset erät

Talousarvioon sisältyvät sisäisinä tuloina ja menoina seuraavien toimintojen kustannusten jaot:

- yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto
- tietohallinto
- ruokapalvelut
- siivouspalvelut

3.3 Talousarvio ja -suunnitelma / Tuloslaskelma 2018–2022

	TP 2018	TarkTA 2019	Kh 2020	TS 2021	TS2022	muutos% Tatark/ TA 2020
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 452 443	2 416 653	2 557 856			5,84
Maksutuotot	401 449	322 680	354 750			9,94
Tuet ja avustukset	316 230	198 820	177 615			-10,67
Muut toimintatuotot	976 218	921 330	1 160 830			26,00
Toimintatuotot yhteensä	**4 146 340**	**3 859 483**	**4 251 051**	**4 351 000**	**4 400 000**	10,15
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-5 810 780	-5 758 592	-5 616 489			-2,47
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 342 058	-1 310 760	-1 303 900			-0,52
Muut henkilösivukulut	-201 022	-182 995	-189 620			3,62
Henkilöstökulut yhteensä	-7 353 860	-7 252 347	-7 110 009			-1,96
Palvelujen ostot	-18 694 544	-20 195 890	-19 826 109			-1,83
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 554 634	-1 639 324	-1 516 127			-7,52
Varast. lis (+) tai väh(-)						
Avustukset	-346 012	-336 290	-387 830			15,33
Muut toimintakulut	-182 622	-181 609	-167 780			-7,61
Toimintakulut yhteensä	**-28 131 672**	**-29 605 460**	**-29 007 855**	**-28 885 434**	**-28 885 434**	-2,02
TOIMINTAKATE	**-23 985 332**	**-25 745 977**	**-24 756 804**	**-24 534 434**	**-24 485 434**	-3,84
Verotulot	19 007 697	20 890 000	21 030 000	21 348 000	21 307 000	0,67
Valtionosuudet	6 085 175	5 794 277	6 601 420	6 420 000	6 420 000	13,93
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	15 751	15 500	12 395	12 359	15 000	-20,03
Muut rahoitustuotot	10 950	11 300	8 300	8 300	5 000	-26,55
Korkokulut	-151 342	-180 000	-154 000	-154 000	-190 000	-14,44
Muut rahoituskulut	-6 878	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	0,00
VUOSIKATE	**976 021**	**778 100**	**2 734 311**	**3 093 225**	**3 064 566**	251,41
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnnitelman mukaiset poistot	-2 058 964	-1 800 000	-1 600 000	-1 500 000	-1 500 000	-11,11
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	**-1 082 943**	**-1 021 900**	**1 134 311**	**1 593 225**	**1 564 566**	-211,00

3.4. Tehtäväalueiden tuloarviot, määrärahat ja tavoitteet

100 Vaalit

Keskusvaalilautakunnan toiminnan keskeiset tavoitteet on määritelty vaalilaissa.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		0	0	8 133	26 000	0
TOIMINTAKULUT		0	-15 192	-12 277	-35 940	0
TOIMINTAKATE		0	-15 192	-4 144	-9 940	0

Tehtäväalueen tavoitteet
Vaalilain määräysten toteutuminen.

200 Tarkastus ja arviointi

Tarkastuslautakunnan toiminnan keskeiset tavoitteet on määritetty kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan arviointityö tapahtuu arviointisuunnitelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan työohjelman toteutumista.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT		-13 328	-13 525	-12 700	-16 210	-14 990
TOIMINTAKATE		-13 328	-13 525	-12 700	-16 210	-14 990

Tehtäväalueen tavoitteet
Kuntalain 121 §:n mukaan

30 Konsernihallinto

300 Hallintopalvelut

Toiminnan tarkoitus

Hallintopalvelujen tehtävänä on avustaa valtuustoa, kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa kunnan toimialojen ja konserniin kuuluvien yhteisöjen johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Hallintopalvelujen tehtävänä on vastata mm. kuntakonsernin yleishallintoon, taloushallintoon, henkilöstöhallintoon, tietohallintoon, vakuuttamiseen, työllistämiseen ja hankintoihin liittyvistä tehtävistä sekä koordinoinnista kunnan eri toimialojen välillä.

Riskianalyysi

Konsernipalveluiden riskianalyysissä merkittävimmiksi riskejä aiheuttavaksi tekijäksi on tunnistettu kunnan voimakkaasti heikentynyt taloustilanne. Toimintaa on pystyttävä sopeuttamaan aleneviin tulovirtoihin ja erityisesti kasvaviin sosiaali- ja terveystoimen menoihin nähden. Talouden seurannan tulee tuottaa riittävän ajantasaista tietoa menneestä ja ennakoida tulevaa kunnan päätöksenteon tueksi. Lakisääteiset ja muut

mahdolliset uudistukset ja muutokset vaativat myös henkilötyötä kunnan omissa toiminnoissa ja siten aiheuttavat osin jo ohueeseen henkilöstöresurssiin omat riskitekijänsä. Useilla hallintopalveluiden alueilla osaaminen on yhden henkilön varassa. Osaamisen jakaminen, yhteistyön tekeminen muiden toimijoiden kanssa sekä kriittisten toimintojen ulkoistusmahdollisuuden selvittäminen tarvittaessa ovat keinoja hallita em. riskiä.

Kustannuspaikat

3000	Yleishallinto
3005	Henkilöstöhallinto
3006	Työsuojelu
3010	Taloushallinto
3011	Valtuusto ja hallitus
3015	Tietohallinto
3020	Maa- ja metsätilat
3025	Omaisuuden hallinta
3030	Yhteistoiminta
3035	Riskien hallinta/vakuuttaminen
3040	Työllistäminen
3041	Nuorten työllistäminen

Toiminnalliset muutokset

Kuntalain 22 § mukaan valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Tähän liittyen on konsernipalveluissa tunnistettu, että kunnan on kehitettävä informaation jakamiseen uusia/toimivia kanavia ja toimintatapoja. Oikea-aikaisen viestinnän merkitys korostuu entisestään.

Toiminnan painopistealueet 2020–2022

Hallintopalveluiden toiminnan painopisteitä ohjaa valtuustossa 20.9.2017 hyväksytty kuntastrategia. Strategiassa on mm. päätetty, että painopisteinä ovat elinvoimaisuus, yhteisöllisyys ja taloudellinen itsenäisyys.

1. Henkilöstön toimenkuvien päivittäminen, henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen. Taloudelliseen itsenäisyyteen sisältyy myös hyvä henkilöstövoimavarajohtaminen. Osaamisen jakaminen, tehtävien prioriteettien määritys, toimivat sijaisjärjestelyt.
2. Kuntastrategian yhteisöllisyyden näkyminen mm. osallistamisen monipuolistamisella ja helppokäyttöisyydellä mm. kunnan nettisivujen ja sosiaalisen median hyödyntämisellä. Kunnan asioista tiedotetaan oikea-aikaisesti ja täsmällisesti, eri tiedotuskanavien hyödyntäminen. Osallisuuteen ja vuorovaikutukseen kannustaminen.
3. Pitkäaikaistyöttömyyden hoitaminen yhdessä Eksoten kanssa sovittujen tavoitteiden ja työllisyysohjelman mukaisesti.
4. Menokehityksen sopeuttaminen tuloihin ja palvelutarpeeseen niin käyttötaloudessa kuin investoinneissakin. Talouden tasapainottaminen ja pitkäjänteinen talouden suunnittelu.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		760 752	792 155	730 173	824 732	1 030 740
TOIMINTAKULUT		-1 196 350	-1 234 569	-1 260 269	-1 308 102	-1 224 085
TOIMINTAKATE		-489 598	-442 414	-530 098	-483 370	-193 345

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	**Mittari**	**Tavoitetaso**
Varmistetaan henkilöresurssien riittävyys/toimivuus osaamisen varmistamisella	Toimenkuvat ja TVA:t ajan tasalla	Toimenkuvat ovat ajan tasalla, TVA ajan tasalla. Varahenkilöjärjestelmä suunniteltu esim. sairauspoissaolojen varalle.
Kuntalaisten osallistaminen ja osallistumisen edistäminen erilaisin tavoin, sekä kunnan positiivinen näkyvyys	Kuntalaisillat (krt/vuosi), osallistuva budjetointi, some-näkyvyyden kehitys	Kuntalaisten osallistamisessa on monelaisia tapoja käytössä; kuntalaisillat, osallistuva budjetointi. Positiivinen some-näkyvyys paranee.
Työhyvinvointiohjelman laatiminen	Työtyytyväisyyden parantuminen (kyselyt) liikuntaaktiivisuuden parantuminen (hanke)	Ohjelma ja tavoitteineen hyväksytty
Tasapainoinen kuntatalous	Kriisikuntakriteerit	Kuntalain mukainen talouden tasapaino suunnittelukauden aikana
Pitkäaikaistyöttömyyden hoitaminen vastaamalla Eksoten tavoitteisiin mahdollisimman hyvin, kunnan oman talousarvion puitteissa.	Kunnan työmarrkinatukiosuus <200 000 euroa/vuosi (vuonna 2018/233 332 euroa ja vuosi 2019/ 194 434 euroa/ennuste)	Työllistämisyksikkö toimii ja sen erilaisissa tehtävissä/toimenpiteissä on keskimäärin 10 henkilöä/kk. Jos henkilöitä ei saada esim. kuntouttavaan työtoimintaan, selvitetään mahdollisuuksien rajoissa esteet yhdessä esim. Eksoten kanssa.

320 Kehittämispalvelut

Toiminnan tarkoitus

Kehittämispalvelujen tehtäväalue vastaa elinkeinoelämän edistämisestä, konserniohjauksesta, kuntatason kehittämishankkeista, joukkoliikenteestä ja markkinoinnista. Saaristoasiaintoimikunta käsittelee vapaa-ajan asumisen ja saaristoasioiden hoitoon liittyviä kysymyksiä.

Kustannuspaikat

3200 Kehittämispalveluiden hallinto
3205 Viestintä ja markkinointi
3210 Kehittämishankkeet
3260 Joukkoliikenne

Toiminnalliset muutokset

Talouden haastava tilanne on vaikuttanut kehittämiseen käytettäviin määrärahoihin, joita ei ole lisätty. Painopisteenä yrittäjyyden edistämisen lisäksi tulee olemaan kunnan elinvoimaisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen.

Toiminnan painopistealueet 2020–2022

1. Olemassa olevien kuntatason kehittämishankkeiden koordinointi
2. Yrittäjyyden ja yhteistyön edistäminen
3. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen

Riskianalyysi

Konserniohjauksen osalta riskianalyysissa riskinä on tunnistettu yhtiöiden rahoituksellisen aseman heikkeneminen tai oleellinen muuttuminen. Tähän varaudutaan jatkuvalla toiminnan seurannalla ja säännöllisellä raportoinnilla. Omistajaohjauksella edellytetään yhtiöiltä toimia talouden kunnossapitämiseksi. Kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen tulee olla riittävät resurssit.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		5 807	14 766	593	2 400	2 400
TOIMINTAKULUT		-358 021	-248 015	-172 747	-190 383	-178 418
TOIMINTAKATE		-352 214	-233 249	-172 154	-187 983	-176 018

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Strategian toimeenpano-ohjelman laatiminen	Hyväksytty alkuvuodesta 2020	Konkreettisia toimenpiteitä strategian painopisteiden mukaan
Kirkonkylän-Saimaanharju-Konstun-Ketveleen alueen yleiskaavoitus alkanut	Kaavoitus valmistelussa	Strateginen yleiskaava valmistuu 2021-2022
Elinkeinojen edistäminen	Uusien yritysten nettoperustanta, kpl Työpaikkaomavaraisuuden positiivinen kehitys	Hyvä yhteistyö ja toimiva yhteistyö yrttäjäjärjestön ja eri sidosryhmien kanssa tuo kuntaan uutta yrittäjyyttä
Taipoliksen alueen kehittäminen	Kaavoitus saatu päätökseen	Alueen kaavoitus mahdollistaa kiinteistössä monipuolisen yritystoiminnan
Kutilan kanava-hankkeen rahoituksesta saadut päätökset	Kuntien rahoitusosuus 1/3 -osa hankkeen kokonaiskustannuksista	Kanava-alueen maaonomistus ja valtiovallan rahoitusosuus varmistettu
Sarviniemen alueen kehittäminen yhteistyössä maakuntaliiton, puolustusvoimien ja virkistysaluesäätiön kanssa	Alueen rakennelmat lopputarkastettu ja otettu käyttöön	Alueen fasiliteetit rakennettu suunnitelmien mukaisesti

330 Sosiaali- ja terveyspalvelut

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu on Etelä- Karjalan sosiaali- ja terveyspiirillä (Eksote). Palvelut ostetaan sosiaali- ja terveyspiiriltä vuosittain tehtävän palvelusopimuksen mukaan.

Tulevaisuudessa myös Taipalsaaren väestöpohja vanhenee, jolloin kotihoidon sekä palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen rooli tulee kasvamaan. Monimuotoisten asumispalvelujen edistäminen on sekä kunnan, että Eksoten tavoitteissa. Myös kotona asumisen tukeminen, senioriasuminen sekä omais- ja perhehoidon tarve lisääntyy väestön ikääntyessä. Näitä asioita viedään yhteistyössä eteenpäin Eksoten kanssa.

Riskianalyysi

Sosiaali- ja terveystoimen kustannuskehitys aiheuttaa Taipalsaaren kunnalle taloudellisia haasteita. Taipalsaaren kunnan väestössä yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa. Riskimäärittelyssä on tunnistettu tilanne, jossa kunnan taseessa ja huoltovastuulla on palvelujen tuottamiseen varatut kiinteistöt ja näiden tulevasta palvelukäytöstä päättää kuntayhtymä tai maakunta.

Kustannuspaikat
3300 Sote-palveluiden hallinto
3310 Eksote

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		300 721	127 169	122 117	128 240	128 240
TOIMINTAKULUT		-13 607 843	-14 874 948	-14 157 176	-15 655 200	-15 377 380
TOIMINTAKATE		-13 307 122	-14 747 779	-14 035 059	-15 526 960	-15 249 140

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Palvelusopimuksen toteutus	Talousraamissa pysyminen	Palvelusopimuksen palvelutaso
Toimiva yhteistyö Eksoten kanssa palvelujen toteuttamisessa	Talouden ja toiminnan säännöllinen raportointi	Talouden ja toiminnan raportit ajantasaisia
Hyvinvoinnin edistämisen organisaation toimivuus	Kunnan hyvinvoinnin koordinointi täsmennetty	Hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet ja vastuut toimivat
Hyvinvoinnin edistämisen organisoinnin toimivuus	Strategian toimeenpano-ohjelmassa on nimettynä selkeät hyvinvoinnin edistämisen painopistealueet	Strategia ohjaa suunnitelmallisesti hyvinvoinnin edistämisen käytännön toimenpiteitä
Sähköinen hyvinvointikertomus ja sen hyödyntäminen on osa toiminnan ja talouden suunnittelua	TEAviisari	Sähköinen hyvinvointikertomus on käytössä ja työkalua hyödynnetään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteitä nimettäessä kaikilla toimialoilla

Konsernihallinto yhteensä

		TP 2016	**TP 2017**	**TP 2018**	**TA 2019**	**Kh 2020**
TOIMINTATUOTOT		1 988 207	1 885 951	1 770 206	1 869 620	1 161 380
TOIMINTAKULUT		-16 044 729	-17 242 549	-16 423 386	-18 062 982	-16 779 883
TOIMINTAKATE		-14 056 522	-15 356 598	-14 653 180	-16 193 362	-15 618 503

40 Sivistyspalvelut

Sivistyspalveluiden tehtävänä on tukea ja kannustaa kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia luomalla edellytyksiä tasokkaaseen koulutukseen, varhaiskasvatukseen ja monipuoliseen vapaa-aikaan. Sivistystoimi tuottaa laadukkaita asiakaslähtöisiä palveluita kuntalaisten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

400 Sivistyspalveluiden hallinto

Palvelusuunnitelma

Sivistyspalveluiden hallinnon tehtävänä on tukea sivistyslautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja Taipalsaari-strategian täytäntöönpanossa.

Esimiestyössä kannustetaan muutoksen johtamiseen, osaamisen jakamiseen sekä käytössä olevien resurssien hyödyntämiseen. Sivistyspalveluiden henkilöstö kehittää toiminnan laatua yhteisvastuullisesti ja kustannustietoisesti edistäen laaja-alaista yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Riskianalyysi

Toimialaa kehitetään edelleen kuntastrategian tavoitteiden toteuttamiseksi. Sivistystoimen riskianalyysin (2018) johtopäätökset on osittain huomioitava toiminnan kehittämisessä. Merkittäviksi henkilöstöön liittyviksi riskeiksi muodostuvat työn kuormittavuuteen, henkilöstöresurssien sopeuttamiseen sekä varahenkilöjärjestelmän puutteellisuuteen liittyvät riskit. Riskejä voidaan vähentää laadukkaalla fyysisellä työympäristöllä, työhyvinvoinnin huomioimisella sekä kannustavalla ja osallisuutta vahvistavalla johtamisella. Sivistyspalveluiden tietojärjestelmien toimivuuteen ja ajantasaisuuteen liittyvät riskit on tiedostettu ja niihin varaudutaan järjestelmien ylläpidolla sekä henkilöstön osaamisen lisäämisellä. Omaisuusriskinä kiinteistöjen kunnossapitoon liittyviä rajapintaongelmia voidaan parantaa teknisen toimialan yhteistyötä lisäämällä sekä hyödyntämällä olemassa olevia kiinteistöjä toimintaa ohjaavien suunnitelmien mukaisesti.

Kustannuspaikat

4000	Sivistyspalveluiden hallinto
4001	Hyvinvoinnin edistäminen
4002	Järjestöavustukset
4003	Nuorisovaltuusto
4004	Vanhusneuvosto

Toiminnan painopisteet 2020-2022

Asiakastarpeiden kehitys huomioiden selvitetään peruspalveluiden tuottamismahdollisuudet ja palveluverkon tiivistäminen Taipalsaari-strategian mukaisesti sekä edelleen kehitetään ennaltaehkäiseviä palveluita käytössä olevia resursseja hyödyntäen.

Ruokapalvelut

Palvelussuunnitelma

Ruokapalvelut vastaa ruokapalveluiden järjestämiseen liittyvistä tehtävistä kunnassa. Ruokapalvelut tuottaa keskitetysti ateriat kunnan omiin varhaiskasvatus- ja perusopetustoimipaikkoihin sekä mahdollisuuksien mukaan myös kunnan eri tilaisuuksien

kahvi- ja/tai ruokatarjoilua. Ruokapalvelut pitää ruokapalveluiden tason ja ruoan laadun hyvänä ja suositusten mukaisena.

Kustannuspaikka
4005 Ruokapalvelut

Toiminnan painopistealueet 2020-2022

Ruokapalveluiden kustannuslaskennan ja –tietoisuuden kehittäminen myös asiakkaiden sekä työtä tekevän henkilöstön keskuudessa. Ruokasuositustietoisuuden lisääminen.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT						514 000
TOIMINTAKULUT		-176 615	-192 001	-192 120	-312 857	-819 895
TOIMINTAKATE		-176 615	-192 001	-192 120	-312 857	-305 895

Tehtäväalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Tehtäväalueiden perustyön tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti	Käydyt kehityskeskustelut ja ammatillinen kehittyminen	1 x kehityskeskustelu/työntekijä Täydennyskoulutussuunnitelma
Henkilöstön työhyvinvointi ja ammatillinen kehittyminen	Hyvinvointiprofiilin tulokset, kehityskeskustelut ja täydennyskoulutussuunnitelma	Henkilöstön hyvä työmotivaatio ja sitoutuminen, ei kasvua sairauspoissaoloissa Täydennyskoulutussuunnitelman laatiminen
Yläkoululaisten myönteinen suhtautuminen kouluruokailuun	Asiakastyytyväisyyskysely	Kyselyn tuloksen keskiarvo 7,2 (v. 2018 alle 7)

470 Perusopetus

Toiminnan tarkoitus

Perusopetuksen tehtäväalue vastaa kunnan perusopetuksen laadukkaasta ja kustannustehokkaasta toteuttamisesta.

Kustannuspaikat
4700 Perusopetuksen hallinto
4705 Perusopetuksen oppilaskuljetukset
4710 Perusopetuksen kehittämishankkeet
4720–4760 Koulujen kustannuspaikat (Saimaanharjun yhtenäiskoulu, Kirkonkylän koulu ja Vehkataipaleen koulu)

Toiminnan painopisteet 2020–2022

- Toiminnassa keskitytään muutosjohtamiseen ja kiinnitetään huomio henkilöstön jaksamiseen.
- Varmistetaan perusopetuspalvelujen tuottaminen parhaalla mahdollisella tavalla.
- Perusopetuspalvelut tuotetaan taloudellisesti kestävällä pohjalla.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		105 579	80 740	118 703	85 953	79 931
TOIMINTAKULUT		-4 687 651	-4 495 978	-4 411 817	-4 521 566	-4 364 811
TOIMINTAKATE		-4 582 072	-4 415 238	-4 293 114	-4 435 613	-4 284 880

Tehtäväalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Oppilasarvioinnin ja työskentelytapojen kehittäminen	Itsearviointi, oppilaskysely	Monipuolisuus ja yhdenvertaisuus oppilasarvioinnissa Vaihtelevat ja innostavat työskentelytavat
Henkilöstön työhyvinvointi ja ammatillinen kehittyminen	Hyvinvointiprofiilin tulokset, kehityskeskustelut ja täydennyskoulutussuunnitelma	Henkilöstön hyvä työmotivaatio ja sitoutuminen, ei kasvua sairauspoissaoloissa Täydennyskoulutussuunnitelman laatiminen
Palveluverkkouudistuksen läpivieminen suunnitellusti	Toimivuuden ja tyytyväisyyden mittaaminen (kyselyt eri kohderyhmille)	Toimivat organisaatiot, tyytyväiset palvelukäyttäjät

480 Varhaiskasvatus

Palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatuksen tehtäväalue vastaa kunnalle kuuluvista lasten varhaiskasvatus-, esiopetus- sekä lasten kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuen tehtävistä.

Kustannuspaikat

4801 Varhaiskasvatuksen ostopalvelut
4802 Esiopetuksen ostopalvelut
4803 Varhaiskasvatuksen kehittämishanke
4805 EHA päivähoito
4807 Palvelusetelit
4840 Saimaanharjun päiväkoti
4844 Saimaanharjun vuorohoito
4847 Satakieli EO
4848 Kuhankeittäjä EO
4860 Vehkataipaleen päivähoito
4862 Vehkataipaleen EO
4890 Kotihoidontuki

Toiminnan painopisteet 2020–2022

- Varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan taloudellisesti kestävällä pohjalla. Toiminnan tehostaminen vaatii palveluverkkoselvitystä ja palveluverkon uudelleen organisoitumista.
- Toiminnassa keskitytään muutosjohtamiseen ja kiinnitetään huomio henkilöstön jaksamiseen.
- Varmistetaan varhaiskasvatuspalvelujen tuottaminen parhaalla mahdollisella tavalla.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		416 372	391 090	367 183	228 930	316 692
TOIMINTAKULUT		-2 837 649	-2 750 817	-2 498 958	-2 217 576	-2 299 654
TOIMINTAKATE		-2 421 277	-2 359 727	-2 131 775	-1 988 646	-1 982 962

Tehtäväalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Lapsiryhmien käyttöasteen parantaminen	Ka vähintään 90 %	Min. 90 %, jonka seuranta kuukausittain
Henkilöstön lomasuunnittelun tehostaminen	Lomat 90 % koulujen loma-aikoina	Lomat 90 % koulujen loma-aikoina
Onnistunut päiväkotien yhdistyminen	Henkilöstökysely	Kyselyn tulosten keskiarvo 4 (1-5)

490 Kulttuuri ja vapaa-aika

Palvelusuunnitelma

Kulttuurin ja vapaa-ajan tehtäväalue vastaa kunnan kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikapalveluista.

Kustannuspaikat

4900 Kirjasto
4901 Unikot lukemaan projekti
4902 Lastenlauantait liitoon
4910 Museo- ja näyttelytoiminta
4920 Taiteen perusopetus
4930 Kansalaisopisto
4940 Muut kulttuuripalvelut
4941 Taipalsaari päivät
4949 Kulttuuripalveluiden kehittämishankkeet
4950 Liikuntapalvelut
4952 Nuorisopalvelut
4956 Vapaa-aikapalveluiden kehittämishankkeet

Toiminnan painopisteet 2020–2022

- Omatoimikirjastotoiminnan vakiinnuttaminen
- Kirjastoyhteistyön vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa
- Kulttuuripalvelujen tarjoaminen olemassa olevin resurssein
- Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja ennaltaehkäisevien toimintojen kehittäminen
- Perusnuorisotyön tarjoaminen nuorisotalo- ja koulunuorisotyön muodossa sekä toiminnan laadun kehittäminen
- Etsivä nuorisotyön hanketyön jatkumisen varmistaminen ja toiminnan laadun kehittäminen

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		76 442	82 586	130 149	54 930	55 403
TOIMINTAKULUT		-613 225	-587 680	-575 039	-476 381	-450 953
TOIMINTAKATE		-536 783	-505 094	-444 890	-421 451	-395 550

Tehtäväalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Omatoimikirjaston vakiinnuttaminen	Omatoimikirjaston asiakaskäynnit	Lappeenrannan omatoimikirjastojen keskiarvo
Kirjasto toteuttaa lastenkirjastotyötä vuosikellokalenterin mukaisesti	Toteutuneet tunnit/ryhmät/ lukuvuosi	2 tuntia/ryhmä/lukuvuosi
Perusnuorisotyön tavoitettavuuden ja laadun varmistaminen sekä kehittäminen	Nuorisotalon aukiolo Nuorisotalon käyntikerrat (Logbook) Palautekyselyt	5 kertaa/vko, koulujen lukuvuoden aikana 400 käyntikertaa/kk Nuoret/sidosryhmät tyytyväisiä nuorisotyöhön
Etsivä nuorisotyön tarjoaman palvelun laadun kehittäminen	Sovari-mittari	Asiakkaat tyytyväisiä laatuun
Koulunuorisotyön kehittäminen	Nuorisopalveluiden järjestämän toiminnan määrä koulupäivien aikana	4h/vko lukuvuoden aikana
Ennaltaehkäisevien hyvinvointi- ja kulttuuripalveluiden tarjoaminen	Tapahtuma/liikuntatilojen varausaste/harrastajamäärät/asiakaskysely	2019 määrä/asiakastyytyväisyys

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut yhteensä

		TP 2016	**TP 2017**	**TP 2018**	**TA 2019**	**Kh 2020**
TOIMINTATUOTOT		598 393	554 416	616 035	369 813	966 026
TOIMINTAKULUT		-8 315 140	-8 026 476	-7 677 934	-7 528 380	-7 935 313
TOIMINTAKATE		-7 716 747	-7 472 060	-7 061 899	-7 158 567	-6 969 287

50 Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden tehtävänä on vastata rakennusvalvonta- ja lupapalveluista sekä kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta, kaavoituksesta, kunnan omistaman rakennetun ympäristön (kadut, verkostot, puistot, leikkikentät, satamat, muut yleiset alueet sekä rakennukset ja rakennelmat) kunnossapito- ja käyttötehtävistä, kunnan kaavoituksesta sekä vesi- ja viemärilaitoksen ylläpitämisestä. Teknisten palveluiden toimiala vastaa lisäksi Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen, Etelä-Karjalan maaseututoimen sekä Lappeenrannan seudun ympäristötoimen ja Etelä-Karjalan jätehuollon sopimusohjauksesta. Hallintosääntömuutoksen myötä 2020 alusta siivouspalvelut siirtyvät teknisten palveluiden vastuulle.

500 Teknisten palveluiden hallinto

Toiminnan tarkoitus

Teknisten palveluiden hallinnon tehtävänä on avustaa teknistä lautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Teknisten palveluiden hallinto vastaa lisäksi alueellisen pelastustoimen, maaseututoimen, jätehuollon sekä seudullisen ympäristötoimen sopimusohjauksesta.

Riskianalyysi

Toimintaympäristön aiheuttamia riskejä meillä on lainsäädännön mahdollisesti tuomat muutokset ja uudistukset. Näihin on varauduttava riittävillä resursoinneilla ja selkeillä tehtävänkuvilla, sekä vastuutettava oma henkilöstö ja ulkoiset toimijat toimimaan ohjeistuksien ja sopimusten mukaisesti.

Taloudellisina riskeinä merkittävimpinä on riittämätön talouden seuranta ja siihen reagointi muutostilanteissa. Ei osata tunnistaa riskejä riittävän ajoissa ja reagoimisaikaa jää liian vähän. Taloudellisena riskinä on pidettävä myös huonoja sopimuksia ja huonosti kilpailutettuja urakoita. Näihin pystytään varautumaan henkilöstön riittävällä osaamisella ja kouluttautumisella. Hankintoihin tullaan luomaan selkeät hankintaohjeistukset, jotka tulevat koko kunnan henkilöstön käyttöön hankintoja tehdessä.

Henkilöresurssien riittävyys kiristyneessä taloudellisessa tilanteessa on riskitekijänä jo valmiiksi hyvin kapealla henkilöstömäärällä. Henkilöstön määrärahat supistuvat ja sen myötä on kartoitettava uusia tapoja toteuttaa työtä ja hallita kunnan omistamaa infraa.

Omien rakennusten ja rakenteiden oikea-aikainen kunnossapito on riskitekijä ja näitä riskejä pyritään pienentämään suunnitelmallisuudella ja luomalla kiinteistöihin kunnolliset pitkäntähtäimen suunnitelmat ja huoltokirjat. Yhdyskuntatekniikan, katujen ja liikenneverkkojen korjausvelan kasvu on merkittävä riski. Tätä pyritään pienentämään investoimalla joka vuosi katuverkkojen ja vesi-, sekä viemäriverkoston saneeraamiseen. Kunnossapidettävät verkostot pienentävät riskiä ongelmatilanteiden syntymiselle.

Rakennuttamisen osalta on keskeistä energiatehokkuus, ympäristölliset asiat huomioiden, sekä käyttäjilleen terveelliset ja toimivat rakennukset ja ympäristöt.

Kustannuspaikat
6000 Hallinto
6004 Maaseututoimi
6005 Ympäristötoimi
6006 Jätehuolto
6020 Palo- ja pelastustoimi
6030 Kaavoitus

Toiminnan painopistealueet 2020–2022
- Hankintamenettelyyn panostaminen ja hankintaohjeistuksen luominen
- Ympäristö ja ympäristöllisiin kehittämishankkeisiin panostaminen

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		7 800	800	2 039	8 600	8 600
TOIMINTAKULUT		-785 036	-816 783	-859 521	-877 064	-887 774
TOIMINTAKATE		-777 236	-815 983	-857 482	-868 464	-879 174

Tehtäväalueen tavoitteet

- Palvelut toteutetaan kokonaistaloudellisesti valtuuston asettamien määrärahojen puitteissa.
- Vaihtoehtoisten energiatuotantotapojen selvittäminen kunnan kohteisiin ja CO2 –päästöjen alentaminen

510 Kaavoitus

Toiminnan tarkoitus

Teknisten palveluihin kuuluu kunnan alueella tapahtuva kaavoitus ja maankäytön suunnittelu ja sen ohjaus. Maankäytön suunnittelulla luodaan edellytykset hyvälle ja elinvoimaiselle asuin- ja elinympäristölle.

Kustannuspaikat
6030 Kaavoitus

Toiminnan painopistealueet 2020-2022

Kunnan alueella on paljon kaavoittamatonta ranta-aluetta ja näiden kaava-alueiden eteenpäin vienti. Konstunrannan kaavan lopullinen hyväksyminen vuoden 2020 aikana. Taajama-alueen osayleiskaavan kaavoitusprosessin eteenpäin vieminen. Kaavoittamattomien ranta-alueiden yleiskaavan käynnistäminen.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		0	0	9 312	31 000	38 827
TOIMINTAKULUT		0	0	-45 390	-105 240	-123 204
TOIMINTAKATE		0	0	-36 078	-74 240	-84 377

Tehtäväalueen tavoitteet

- Olemassa olevien yleiskaavojen pienet teknisluonteiset päivitykset
- Konstunrannan kaava-alueen lopullinen hyväksyntä
- Maapoliittisen ohjelman laatiminen

570 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut

Toiminnan tarkoitus

Rakennusvalvonnan päätehtävä on ohjata ja valvoa kaavojen ja rakennusjärjestyksen noudattamista ja huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä ja rakennustyön viranomaisvalvonnasta sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Kustannuspaikat
6700 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut

Toiminnalliset muutokset

Kiinteistötietojen tarkastushanke on edennyt maastokäynteihin ja kiinteistöistä on kartoitettu noin 55 %. Tarkastushankkeen muutettuja tietoja viedään väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistorekisteriin. Tarkastushankkeen oli tarkoitus olla valmis vuoden 2019 loppuun mennessä. Projektia joudutaan jatkamaan vuodelle 2020 rekisterien suurien puutteiden vuoksi.

Rakennusvalvonnan sähköinen lupajärjestelmä on otettu käyttöön vuoden 2019 alussa. Jatkossa asiakkaita ohjataan käyttämään sähköistä lupajärjestelmää aiempaa enemmän.

Toiminnan painopistealueet 2020–2022

Sähköisen lupapalvelun ottaminen asiakaskäyttöön laajamittaisesti. Rakennusvalvonta ja lupapalvelut toteuttaa asiakastyytyväisyyskyselyn vuoden 2020 aikana asiakaspalvelun laadun varmistamiseksi. Vuoden 2019 alussa aloitetun osoitejärjestelmän päivityksen loppuunsaattaminen.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		91 573	49 938	81 128	67 800	70 400
TOIMINTAKULUT		-124 977	-149 559	-157 543	-163 876	-163 614
TOIMINTAKATE		-33 404	-99 621	-76 415	-96 076	-93 214

Tehtäväalueen tavoitteet

- 75 % lupahakemuksista saapuu sähköisesti rakennusvalvontaan
- Rakennus- ja toimenpidelupahakemusten käsittelyaika enintään 1 kk
- Asiakastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen v. 2020 aikana
- Rakennusjärjestyksen päivitys

575 Liikenneväylät

Toiminnan tarkoitus

Liikenneväylät -tehtäväalue vastaa kunnan kaava- ja yksityisteihin liittyvien asioiden hoitamisesta. Liikenneväyliä kehitetään ja toimitaan sovitulla tavalla liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti. Kunta avustaa yksityisteitä, jolloin tiehoitokunnat voivat pitää yksityistieverkkoa kunnossa. Kaavateiden ylläpito teetetään ostopalveluna.

Kustannuspaikat

6750 Kaavatiet
6755 Yksityistiet, haja-asutusalue

Toiminnan painopistealueet 2020–2022

Teiden kunnon parantamista ja ylläpitoa annettujen määrärahojen puitteissa. Pappilankankaan uudelleen asfaltointi. Tiestön korjausvelan pienentäminen alue kerrallaan. Painopistealueet vuodelle 2020 ovat Pappilankangas ja Saimaanharjulla Kirjolohentien alkupää sekä Kuhatien loppuosa.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		2 158	0	0	750	750
TOIMINTAKULUT		-345 163	-312 964	-303 687	-322 140	-313 410
TOIMINTAKATE		-343 005	-312 964	-303 687	-321 390	-312 660

Tehtäväalueen tavoitteet

- Liikenneverkoston kuntotason parantaminen vuosittaisen investointiosan mukaisesti

580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet

Toiminnan tarkoitus

Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet -tehtäväalue vastaa kunnan rakennetun ympäristön (kadut, puistot, leikkikentät ja muut yleiset alueet), sekä rakennusten ja rakennelmien kunnossapito- ja käyttötehtävistä.

Kustannuspaikat

6800 Kiinteistönhuolto (yhteiset kustannukset kaikille kiinteistöille)
6801–6845 Käsittää rakennuksittain kunnan eri kiinteistöt omilla kustannuspaikoilla
6850 Puistot ja yleiset alueet
6852 Laiturit ja maapaikat
6860 Siivouspalvelut (kuulunut aiemmin konsernihallintoon)

Toiminnan painopistealueet 2020–2022

PTS (pitkän tähtäimen suunnitelmien) luominen kunnan kohteille. Muuttuva koulu- ja varhaiskasvatusverkko vaatii kiinteistöhuollolta reagointia ja tilat tulee saattaa toimiviksi ja käyttäjien tarpeiden mukaisiksi. 2020 vuoden aikana palolaitokselle laaditaan

saneeraamissuunnitelmat. Koulujen ulkoalueille laaditaan kehittämissuunnitelmat palvelemaan muuttuvaa kouluverkkoa ja kuntalaisia. Saimaanrannan laiturin kunnostus sekä poijujen uusintaa ja kunnantalon katon huoltomaalaus.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		1 016 689	1 125 122	1 084 811	865 000	1 376 505
TOIMINTAKULUT		-2 480 487	-2 136 993	-2 140 017	-1 969 225	-2 296 272
TOIMINTAKATE		-1 463 798	-1 011 871	-1 055 206	-1 104 225	-919 767

Tehtäväalueen tavoitteet

- PTS suunnitelmat kunnan kohteisiin
- Koulujen ulkoalueiden kehittämissuunnitelmat
- Sähköisen venepaikkarekisterin käyttöönotto
- Siivousmitoitus

590 Vesihuoltolaitos

Toiminnan tarkoitus

Vesihuoltolaitoksen tehtäväalue vastaa vesi- ja viemärilaitoksen ja verkostojen ylläpidosta ja huoltotehtävistä sekä uusien alueiden vesi- ja viemärilaitteiden rakentamisesta.

Kustannuspaikat
6910 Vesihuoltolaitos

Toiminnan painopistealueet 2020–2022

Yleisesti toimivat ja kunnossa olevat verkostot pienentävät riskiä ongelmatilanteiden syntymiselle ja verkoston kunnosta pidetään huolta ja saneerataan suunnitelmien mukaisesti. Hulevesien osalta tehdään selvitystyötä.

Tehtäväalueen talous

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		589 831	550 636	574 676	620 900	628 563
TOIMINTAKULUT		-482 916	-530 114	-499 217	-524 403	-493 395
TOIMINTAKATE		106 915	20 522	75 459	96 497	135 168

Tehtäväalueen tavoitteet

- Toimiva verkosto, mittarina verkostoon pumpattu vesi m^3/laskutettu vesi m^3. Tavoitteena kokonaishukan vähentäminen edellisvuodesta.
- Häiriötön vedenjakelu, tavoitteena 0 häiriötä
- Hulevesiverkostotutkimus

Tekniset palvelut yhteensä

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		1 708 051	1 726 496	1 751 966	1 594 050	2 123 645
TOIMINTAKULUT		-4 218 579	-3 946 413	-4 005 375	-3 961 948	-4 277 669
TOIMINTAKATE		-2 510 528	-2 219 917	-2 253 409	-2 367 898	-2 154 024

Koko kunta käyttötalous yhteensä

		TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Kh 2020
TOIMINTATUOTOT		4 294 651	4 166 863	4 138 207	3 833 483	4 251 051
TOIMINTAKULUT		-28 591 776	-29 244 155	-28 106 695	-29 553 310	-28 992 865
TOIMINTAKATE		-24 297 125	-25 077 292	-23 968 488	-25 719 827	-24 741 814

4. TULOSLASKELMAOSA

4.1 Tuloslaskelmaosan tuloarviot ja määrärahat

	TP2018	TA2019	KH2020
		sis.muut.	
Kunnan tulovero	16 440 182	17 882 000	18 050 000
Kiinteistövero	1 702 339	2 059 000	2 062 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	865 176	949 000	918 000
	19 007 697	**20 890 000**	**21 030 000**
	6 085 175	**5 794 277**	**6 601 420**
	-131 498	**-160 200**	**-140 305**
Korkotuotot talletuksista	1 353	1 500	1 000
Korkotuotot antolainoista	14 395	14 000	11 395
Muut korkotuotot	3	0	0
	15 751	15 500	12 395
Osinkotuotot ja osuuspo korot	2 377	0	0
Viivästyskorkotulot	1 715	1 500	1 300
Muut rahoitustuotot	6 858	9 800	7 000
	10 950	11 300	8 300
Korkokulut lainoista	-151 342	-180 000	-154 000
	-151 342	-180 000	-154 000
Viivästyskorkomenot	0	0	
Muut rahoituskulut	-6 857	-7 000	-7 000
	-6 857	-7 000	-7 000

Rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuottoina tuloslaskelmassa käsitellään arvioidut korkotuotot ja muut rahoitustuotot. Korkotulona on budjetoitu antolainoista, muista sijoituksista ja talletuksista sekä maksuliikennetileiltä talousarviovuonna saatavat tuloarviot (yhteensä 12.395 €). Muina rahoitustuottoina on budjetoitu mm. verotilityskorot, osingot ja osuuspääomien korot (yht. n. 8.300 €).

Rahoituskuluina on budjetoitu arvioidut korkomenot ja muut rahoitusmenot. Korkomenoja ovat pitkäaikaisista lainoista ja lyhytaikaisista lainoista talousarviovuodelta maksettavat korot (yht. n. 153.000 €). Muita rahoitusmenoja ovat mm. verotilityskorot ja viivästyskorot (yht. n. 7.000 €).

Tilinpäätössiirrot

Budjetoitavia tilinpäätössiirtoja ovat erät, joiden toteutuminen on arvioitavissa talousarviota laadittaessa. Tällaisia eriä ovat muun muassa investointivarauksen purkami-

nen ja siihen liittyvä poistoeron muodostaminen koskien talousarviovuonna toteutettavia investointihankkeita. Myös aiemmin toteutuneisiin investointeihin liittyvä poistoeron purkaminen budjetoidaan tilinpäätössiirtoina.

Vuoden 2020 talousarvioon on budjetoitu edelleen tilinpäätössiirtona poistoeron vähennys (parantaa tulosta) 92.734 euroa.

5. RAHOITUSOSA

5.1 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

		TP 2018	TA2019 + muutos	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	+/-	976 021	778 100	2 734 311	3 093 225	3 064 566
Satunnaiset erät	+/-		-			
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	- 1 349 475	-			
Investointien rahavirta			-			
Investointimenot	-	- 873 777	- 717 490	- 807 000	- 860 000	- 1 450 000
Rahoitusosuudet investointeihin	+	20 705	-			300 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+	37 578	175 000	315 000	100 000	100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	+/-	- 1 188 948	235 610	2 242 311	2 333 225	2 014 566
Rahoituksen rahavirta			-			
Antolainauksen muutokset		**27 000**	**- 20 000**	**-**	**-**	**-**
Antolainasaamisten lisäykset	-	-	- 50 000	- 50 000	- 50 000	- 50 000
Antolainasaamisten vähennykset	+	27 000	30 000	50 000	50 000	50 000
Lainakannan muutokset		**- 98 798**	**- 200 000**	**- 2 000 000**	**- 2 300 000**	**- 2 300 000**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	2 000 000	1 800 000			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	- 2 098 798	- 2 000 000	- 2 000 000	- 2 300 000	- 2 300 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-	-	-			
Oman pääoman muutokset	+/-	-	-		-	-
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/-	1 872 557	-			
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/-	611 823	15 610	242 311	33 225	- 285 434
Rahavarat 31.12.		1 974 569	1 990 179	2 232 490	2 265 715	1 980 281
Rahavarat 1.1.		1 362 746	1 974 569	1 990 179	2 232 490	2 265 715
Pitkäaikainen laina 31.12. €		17 483 737	17 283 737	15 283 737	12 983 737	10 683 737
Pitkäaikainen laina per asukas (4750 as)		3 708	3 692	3 264	2 773	2 282

Antolainauksen muutokset

Antolainauksen muutoksena budjetoidaan taseen pysyvien vastaavien sijoituksiin kuuluvien lainasaamisten lisäykset ja vähennykset. Vaihtuvien vastaavien lainasaamisten muutokset budjetoidaan rahoitusosassa vaikutus maksuvalmiuteen -erässä tai ne voidaan budjetoida sitä ennen omana muut lainasaamisten muutokset -eränä.

Antolainasaamisten lisäykseen budjetoidaan arvio suunnitelmakaudella myönnettävistä antolainoista. Antolainasaamisten vähennykseen budjetoidaan antolainojen

suunnitelmakauden lyhennykset. Antolainauksen muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden. Vuodelle 2020 budjetoidulla erällä varaudutaan mahdollisiin hankkeiden välirahoituksiin.

Lainakannan muutokset

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys sekä lyhytaikaisten lainojen muutos. Pitkäaikaisten lainojen vähennyksenä budjetoidaan kunnan pitkäaikaisten lainojen lyhennykset talousarviovuoden aikana. Lyhytaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset budjetoidaan nettomääräisenä. Lainakannan muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden kokonaiseränä.

Talouden tasapainotusjakson investointimenot on pystyttävä kattamaan vuosikatteella ja siten pitkäaikaista velkaa ei lisätä vaan velkoja lyhennetään noin 2 milj. euroa vuosittain. Maksuvalmiutta turvataan tilapäisillä lyhytaikaisilla luotoilla esim. Kuntatodistus.

6. HENKILÖSTÖOSA

6.1 Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä						
Vakinaiset, määräaikaiset, henkilötyövuosina						
		TP 2018	TA 2019	**TA 2020**	TS 2021	TS 2022
Konsernihallinto		32	32	**13,3**	13,3	13,3
	Siitä:					
	Hallintopalvelut	13	13	**11,8**	11,8	11,8
	Tukipalvelut	19	18	**0**	0	0
	Kehittämispalvelut	0	1	**1**	1	1
	Sosiaali- ja terveyspalvelut	0	0	**0,5**	0,5	0,5
Sivistyspalvelut		109	104,2	**105,2**	103,9	101,9
	Siitä:					
	Sivistyspalveluiden hallinto	2	3	**12,2**	11,9	11,9
	Perusopetus	58	54,7	**51**	50	48
	Varhaiskasvatus	42	40	**37**	37	37
	Kulttuuri ja vapaa-aika	7	6,5	**5**	5	5
Tekniset palvelut		18	18	**27,5**	26,5	26,5
	Siitä:					
	Teknisten palveluiden hallinto	5	2,5	**2,5**	2	2
	Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut	2	2,5	**2,5**	2	2
	Kaavoitus		0,5	**0,5**	0,5	0,5
	Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet	10	11	**20**	20	20
	Kunnallistekniikka ja laitokset	1	2	**2**	2	2
Yhteensä		159	154,2	**146**	143,7	141,7

Edellä esitetyt henkilöstömäärät perustuvat 4.11.2019 tilanteeseen. Konsernihallinnossa tukipalvelujen henkilöstö siirtyy ruokapalvelujen osalta sivistyspalveluihin ja siivouspalvelujen osalta teknisiin palveluihin.

6.2 Henkilöstökulut

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	5 799 648	5 810 780	5 758 592	5 616 489
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	1 355 999	1 342 058	1 310 760	1 303 900
Muut henkilösivukulut	248 686	201 022	182 995	189 620
Henkilöstökulut yhteensä	7 404 333	7 353 860	7 252 347	7 110 009

7. INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointiohjelman talousarviovuodelle 2020 ja investointisuunnitelman taloussuunnitelmavuosille 2022–2022. Investointien aktivointiraja on **10 000 euroa**. Aktivoitavalla hankintamenolla tarkoitetaan tällöin menoja, jotka kirjanpidossa on tarkoitus kirjata tasetilille.

Aktivoitavia ovat ne perusparannusmenot, jotka parantavat hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskykyä alkuperäistä suuremmaksi. Hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskyvyn voidaan katsoa kasvaneen, jos perusparannus johtaa

– hyödykkeen taloudellisen pitoajan ja hyödykkeen tuotantokapasiteetin kasvuun
– suoritteiden laadun merkittävään parantumiseen, tai
– tuotantoprosessin kustannusten merkittävään vähentymiseen.

Korjaus- ja huoltomenot, joiden seurauksena hyödykkeen tulontuottamiskyky tai käyttö palvelutuotannossa voidaan säilyttää ennallaan, kirjataan yleensä syntymistilikauden kuluksi. Edellä mainittuja kriteerejä sovelletaan perusparannusmenojen aktivointiedellytyksiä arvioitaessa.

7.1 Investointiohjelma 2020 ja investointisuunnitelma 2021–2022

	Kustannus-arvio	TS 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Investointimenot					
Teknisten palveluiden investoinnit					
Pappilanniemen venesatama	-500 000	-160 000	-180 000	-160 000	
Pappilanniemen silta	-500 000			-500 000	
Frisbeegolf rata saimaanharjulle pururadan ympäristöön	-10 000	-10 000			
Saimaanrannan venesataman korjaus	-15 000	-15 000			
Olemassa olevan infran perusparannuskohteet	-432 000	-132 000	-100 000	-100 000	-100 000
Vesilaitoksen investoinnit	-600 000	-100 000	-100 000	-200 000	-200 000
Paloas./tekn. varikon perusk.	-110 000	-10 000	-100 000		
Saimaanharjun koulun piha-alueen kehittäminen	-500 000		-300 000	-200 000	
Kirkonkylän koulun piha-alueen kehittäminen	-100 000	-100 000			
Saimaanharjun vanhan eskarin kunnostus	-60 000	-60 000			
Koulujen muutostyöt	-90 000	-90 000			
Konstunrannan uuden kaava-alueen infra	-1 000 000				-1 000 000
Sairaala-alueen kehittäminen ja kaavoittaminen rakentami	-240 000			-240 000	
Teknisten palveluiden inv. yhteensä	**-4 157 000**	**-677 000**	**-780 000**	**-1 400 000**	**-1 300 000**
Muut investointimenot					
Tietohallintajärjestelmät	-60 000	-30 000	-30 000		
Maanhankinta	-250 000	-100 000	-50 000	-50 000	-50 000
Investointimenot yhteensä	**-4 467 000**	**-807 000**	**-860 000**	**-1 450 000**	**-1 350 000**
Investointitulot					
Kiinteän omaisuuden myynti					
Tontin myynti					
Liikuntapaikka-avustus					
Valtionavustukset					
Investointitulot yhteensä		**0**	**0**	**0**	**0**
Investointien nettomenot	**-4 467 000**	**-807 000**	**-860 000**	**-1 450 000**	**-1 350 000**

8. KONSERNIOSA

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään seuraavat yhteisöt:

Tytäryhtiöt (100 % omistus)

- KOY Taipalsaaren Asunnot
- Taipalsaaren Lämpö Oy

Kuntayhtymät:

- Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Eksote)

Lisäksi kunnalla on omistuksia myös muissa yhteisöissä, mutta niiden asema pääsääntöisesti on enintään osakkuusyhteisön (omistus 20-50 %) verran. Myös Saimaan Kuitu Oy on osakkuusyhteisö.

8.1 Tytäryhtiöiden tavoitteet vuodelle 2020

KOY Taipalsaaren Asunnot sekä Taipalsaaren Lämpö Oy

Talouden tasapainotustyön edellyttämä vähimmäislinjaus kunnan tytäryhteisöille on jo vuoden 2018 talousarviossa edellytetty tavoite: **Yhtiöiden on selviydyttävä oman liikevaihtonsa turvin ilman kunnan taloudellista tukea.**

Talouden tasapainotustyö edellyttää varmasti myös muita emokunnan linjaamia selvityksiä yms. mutta ne ovat normaalin omistajaohjauksen toimenpiteiden piirissä.

Muut yksityiskohtaisemmat tavoitteet yhtiöt linjaavat itse. Yhtiöissä noudatetaan kunnan konserniohjetta, joka uudistetaan vuodenvaihteessa 2019-20. Kuntalain 47 §:n mukaisesti omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisetu.